

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งทั่วโลที่ใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาสากล มีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสารและเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นต่อไป รัฐตระหนักถึงปัญหาของการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย และพยายามที่จะปรับปรุงให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอด 12 ปี ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถจะติดต่อสื่อสารได้ โดยสามารถรับและส่งสาร มีความรู้ ความเข้าใจสารสนเทศต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กล่าวคือรู้พอที่จะเลือกสารสนเทศมาก่อให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาความรู้ความคิดของตนในบริบทโลกได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในที่สุด

สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของไทย ปัจจุบันมุ่งเน้นระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ยังเน้นช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเต็มตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง โดยมีนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาเป็นต้นไป โดยกำหนดหลักสูตรให้ต้องเรียน 12 ปี กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานไว้เป็นช่วงชั้น กำหนดกรอบเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญและกระบวนการวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน แต่ยืดหยุ่นให้ท้องถิ่นได้พัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนและสภาพความต้องการของท้องถิ่นได้ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน สามารถติดต่อสื่อสาร รับข่าวสาร และพัฒนาภาษาเพื่อการศึกษาต่อ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 17)

อารี สันทนี (2526, หน้า 2) ได้อธิบายถึงวิชาภาษาไทยว่าเป็นวิชาที่มุ่งให้สอนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่านและเขียน ให้สัมพันธ์กันซึ่งเป็นกระบวนการทางธรรมชาติในการสอนภาษา สำหรับการฟังและการอ่านเป็นทักษะการเข้าใจภาษา ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะการใช้ภาษา ในบรรดาทักษะทั้งสี่นั้นถือว่าการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจของตนเองเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งการที่เด็กจะสามารถเขียนได้นั้นจะต้องมีทักษะการฟัง พูด และอ่านมาก่อน ดังนั้นในการเรียนวิชาภาษาไทย ผู้เรียนควรมีความสามารถทั้ง 4 ทักษะ โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะเช่นเดียวกับภาษาไทย คือเป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยสอนทักษะทั้ง 4 ด้านให้สัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นกระบวนการธรรมชาติในการสอนภาษา ครูผู้สอนควรที่จะฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง พูด และอ่านก่อนในการเขียน

ทิพเพติ อ่องแสงคุณ (2539, หน้า 38-40) กล่าวว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทย เพราะโอกาสที่ใช้ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนภาษาอังกฤษน้อยกว่าการอ่าน ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ เช่น จากตำราเรียน เอกสาร บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย การอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การอ่านประกาศแจ้งความฉลากยา คำชี้แจงในการใช้เครื่องอุปโภคบริโภค และการอ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านนวนิยาย บทความในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ครูผู้สอนควรเตรียมตัวนักเรียนในการเตรียมตัวให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เพราะนักเรียนไม่ยอมอ่านถ้าปราศจากความเข้าใจ นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1973, p.173 อ้างใน เตือนเพ็ญ หว่านณรงค์, 2528, หน้า 23) เพียร์สัน และจอห์นสัน (Pearson and Johnson, 1978, p.12 อ้างใน เตือนเพ็ญ หว่านณรงค์, 2528, หน้า 23) กล่าวว่าองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความรู้ทางด้านโครงสร้างไวยากรณ์และความหมายของคำศัพท์

บุญชม ศรีสะอาด (2523, หน้า 9) ได้กล่าวว่าในการสอนวิชาทักษะใด ๆ ครูมักพบปัญหาในเรื่องของนักเรียนมีข้อบกพร่องหรือความยุ่งยากในการเรียน ถ้าหากครูดำเนินการสอนไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการวัดผลและแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ก็จะส่งผลต่อความล้มเหลวในการเรียน เนื้อหาของตอนหรือบทหลัง ๆ นอกจากนี้ โสภณ บารุงสงฆ์ และ สมหวัง ไตรตันวงศ์ (2520,

หน้า 220-221) ได้กล่าวว่ากระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่ต้องทำควบคู่ไปกับการสอน กล่าวคือการวัดผลและประเมินผลเป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงความรู้ ความสามารถอันแท้จริงของเด็ก หรืออาจกล่าวได้ว่าการวัดผลประเมินผลกระทำเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็ก อีกประการหนึ่งคือการวัดผลประเมินผลกระทำเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็กและการสอนของครู วิธีที่ดีที่สุดในการค้นหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นรายบุคคลคือการวินิจฉัย เพราะการวินิจฉัยสามารถตอบปัญหาที่สำคัญได้ 5 ประการ คือนักเรียนคนใดที่มีความบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ ความบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนคนนั้นอยู่ในโครงสร้างไวยากรณ์หรือความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สาเหตุที่บกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษนั้นมีอะไรบ้าง จะทำการสอนซ่อมเสริมในสิ่งใดบ้าง และจะป้องกันความบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างไร ซึ่งจะเห็นได้ว่าการวินิจฉัยสามารถแก้ไขความบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษได้ และยังสามารถป้องกันความบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อีกด้วย เครื่องมือที่จะใช้วินิจฉัยการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ แบบทดสอบวินิจฉัยซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อค้นหาจุดบกพร่อง และสาเหตุที่บกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน นอกจากนี้ สมคักดี สินธุระเวช (2522, หน้า 110) ได้กล่าวว่าสำหรับครูการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยทดสอบนักเรียน จะทำให้ทราบข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของครูให้ตรงจุดที่นักเรียนแต่ละคนยังบกพร่องอยู่ สามารถใช้เทคนิคการสอนได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน สามารถรู้ได้ว่าเรื่องใดจุดใดที่จะต้องมีการสอนซ่อมเสริมหรือเพิ่มเติม ส่วนนักเรียนแบบทดสอบวินิจฉัยจะช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเองว่ามีจุดประสงค์ใดที่นักเรียนยังบกพร่องอยู่สมควรได้รับการแก้ไข ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน และทำให้นักเรียนเข้าใจตัวเองดีขึ้นสามารถเรียนรู้เนื้อหาและบทเรียนได้มากและแจ่มแจ้งขึ้น ในทำนองเดียวกัน คีธร แสงธนู และ คิต พงศ์ทัต (2514, หน้า 101-102) ได้กล่าวถึงการทดสอบเพื่อช่วยให้ครูทราบถึงความสำเร็จและข้อบกพร่องของนักเรียนทั้งชั้น ทั้งกลุ่มและรายบุคคล เพื่อช่วยให้ครูทราบข้อบกพร่องของตนเองจะได้แก้ไขปรับปรุงในด้านการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาและวิธีสอน และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนอยู่ตลอดเวลา ผลของการทดสอบเป็นการวัด

ความก้าวหน้าของนักเรียนควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยย้ำสิ่งที่เรียนไปแล้ว ช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ผลสำเร็จและความก้าวหน้าในการเรียนจะเป็นสิ่งที่ช่วยเร้าใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้ อัจฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 132) ได้กล่าวว่าแบบทดสอบวินิจฉัยให้ประโยชน์ คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน และเพื่อการจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริมของครู

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาเป็นลำดับ แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวินิจฉัยมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในวิชากลุ่มทักษะทางภาษา ทำให้นักเรียนได้สำรวจตนเองว่าจุดประสงค์ใดที่นักเรียนยังบกพร่องอยู่ สมควรได้รับการแก้ไข ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจตัวเองดีขึ้น สามารถเรียนรู้เนื้อหาและบทเรียนได้มากและแจ่มแจ้งขึ้น ประกอบกับประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นนี้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มิมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ในระดับชั้นที่เรียนอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีแบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่เป็นมาตรฐานพอที่จะนำมาใช้ได้ ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยตามกระบวนการที่ถูกต้องเพื่อนำไปศึกษาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเป็นแนวทางให้ครูนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบโดยแบบทดสอบวินิจฉัย
2. เพื่อสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2541 จำนวน 648 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามเนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ประกอบด้วย การใช้ can, การบอกวันและวันที่, การแสดงความเป็นเจ้าของ, Past Simple Tense, Nouns, Parts of Body, การใช้ in, on, at ในการบอกที่อยู่ บ้านเลขที่ และการบอกเวลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบทดสอบชนิดเลือกตอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการสร้างตามแบบทดสอบวินิจฉัยทั่วไปตามเนื้อหาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การใช้ can, การบอกวันและวันที่, การแสดงความเป็นเจ้าของ, Past Simple Tense, Nouns, Parts of Body, การใช้ in, on, at ในการบอกที่อยู่ บ้านเลขที่และบอกเวลา เพื่อใช้ในการวัดการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในโครงสร้างไวยากรณ์ และความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เกณฑ์ขั้นต่ำ หมายถึง จำนวนข้อสอบที่น้อยที่สุดที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้ถูกต้อง แสดงว่าไม่มีจุดบกพร่องในพฤติกรรมนั้น โดยใช้เกณฑ์ขั้นต่ำ 2 ใน 3 (67 %) เพื่อแสดงความมั่นใจว่าเด็กมีความบกพร่องในเรื่องนี้จริง ๆ มิใช่ผิดพลาดเพราะความเลินเล่อ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูผู้สอนได้ทราบข้อบกพร่องของนักเรียน นำไปปรับปรุงการเรียนการสอน
2. ได้แบบทดสอบวินิจฉัยการใช้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ศึกษาและนำไปใช้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับชั้นอื่น ๆ